

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 273/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodných spoločností MBB a. s., ČSA 26, Banská Bystrica, a MED – ART, spol. s r. o., Hornočermánska 4, Nitra, zastúpených Advokátskou kanceláriou Kašuba, spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Roman Kašuba, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodných spoločností MBB a. s. a MED – ART, spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2014 faxom a následne 15. mája 2014 poštou doručená sťažnosť obchodných spoločností MBB

a. s., ČSA 26, Banská Bystrica (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), a MED – ART, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovatelia v podstatnej časti sťažnosti uviedli:

„V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod č. k. 20 C 120/2010 v právnej veci navrhovateľov E. Š. proti odporcom 1/ MBB, a.s. a 2/ MED - ART, spol. s r.o. o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a určenie vecí patriacich do dedičstva po nebohej A. T. a nebohom M. K. vydal Okresný súd Banská Bystrica rozsudok zo dňa 19. 02. 2013 č. k. 20 C 120/2010-498, ktorým Okresný súd Banská Bystrica návrh odporcov 1/ a 2/ na prerušenie konania do právoplatného skončenia veci vedenej na Krajskom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 23 S 1/2013 zamietol, návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia veci Ústavným súdom Slovenskej republiky zamietol, návrhu na začatie konania o určenie vlastníckeho práva k pozemkom v celom rozsahu vyhovel a odporcom 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom trovy konania a nahradiť navrhovateľom trovy právneho zastúpenia.

Sťažovatelia ako odporcovia 1/ a 2/ podali v zákonom stanovenej lehote proti vyššie uvedenému rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 19. 02. 2013 č. k. 20 C 120/2010-498 v celom jeho rozsahu odvolanie s návrhom, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 19. 02.2013 č. k. 20 C 120/2010-498 zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 19. 02. 2013 č. k. 20 C 120/2010-498 zmenil a návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietol a priznal odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania na súde prvého stupňa a rovnako aj náhradu trov odvolacieho konania. Odvolacie konanie je vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. k. 16 Co 249/2013.

Sťažovatelia ako odporcovia 1/ a 2/ a odvolatelia v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. k. 16 Co 249/2013 uplatnili námietku zaujatosti voči sudcovi A. M. ako členovi odvolacieho senátu Krajského súdu v Banskej Bystrici konajúceho v predmetnej právnej veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. k. 16 Co 249/2013, a to z dôvodov podrobne popísaných v písomne podanej námietke zaujatosti, pre ktoré možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho negatívny pomer k právnenému zástupcovi odporcov 1/ a 2/ resp. jeho konateľovi a advokátovi JUDr. Romanovi Kašubovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením sp. zn. I Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 rozhodol, že sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici A. M. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 16 Co 249/2013 (vec vedená na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20 C 120/2010).

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 považujeme za nesprávne, nezákonné a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 462/2011, III. ÚS 105/2011, III. ÚS 36/2011) a tiež aj za nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k obsahu námietky zaujatosti, a teda aj za nepreskúmateľné.

Vzhľadom na vyššie uvedené sme toho názoru, že Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením sp. zn. I Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 porušil základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľov na zákonného sudcu podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Na základe uvedeného sťažovateľa ústavnému súdu navrhli, aby vydal nález, v ktorom vysloví:

„1. Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľov na zákonného sudcu podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Nc 63/2013 zo 7. januára 2014 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného

prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v dôsledku toho, že najvyšší súd nerozhodol o vylúčení zákonného sudcu z prerokovania a rozhodnutia ich veci napriek tomu, že v predmetnom konaní existovala dôvodná pochybnosť o zaujatosti zákonného sudcu vyplývajúca z jeho negatívneho pomeru k právnomu zástupcovi sťažovateľov, ktorá sa prejavila v nezákonnom postupe Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v ich veci.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, I. ÚS 275/2010).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že základné právo na súdnu ochranu a v jeho rámci právo na prerokovanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z jeho ďalšieho rozhodovania pre zaujatosť v zmysle ustanovení § 14 až § 16 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť nimi namietaného sudcu, resp. sudcov z ďalšieho prerokovania a rozhodovania pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97). Je samozrejmé, že rozhodnutie súdu o ne/vylúčení sudcu/ov vecne a miestne príslušného súdu musí byť odôvodnené tak, aby poskytovalo odpoveď na tie podstatné otázky, ktoré majú vplyv na naplnenie hypotézy uvedenej v § 14 ods. 1 OSP.

Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplývajú dôvody, pre ktoré sudca krajského súdu A. M. nebol vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci vedenej krajským súdom pod sp. zn. 16 Co 249/2013.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

„V konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16 Co 249/2013 vzniesol právny zástupca odporcov 1/, 2/ písomným podaním z 12. decembra 2013 námietku zaujatosti voči konajúcemu členovi senátu odvolacieho súdu A. M.. Námietku odôvodnil tým, negatívny pomer sudcu A. M. k právnenému zástupcovi odporcov 1/ a 2/ sa prejavil v nezákonnom postupe Krajského súdu v Banskej Bystrici. Uviedol, že sudca A. M. má veľmi nepriateľský až nenávisťný vzťah k sudkyňi Krajského súdu v Banskej Bystrici M. S. a k sudcovi Krajského súdu v Banskej Bystrici J. B. Podľa názoru právneho zástupcu odporcov sa tento nepriateľský vzťah rozvinul až tak, že sudca A. M. si pri výkone svojej funkcie sudcu vyžiadal informácie o trestnom stíhaní sudkyne M. S. a tieto informácie využila, resp. zneužila tretia osoba v súdnom konaní vedenom proti nej, ako žalovanej, pred M. S., ako konajúcou sudkyňou Krajského súdu v Banskej Bystrici v predmetnom súdnom konaní, a za toto jeho konanie sudca J. B., ako predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici podal na sudcu A. M. návrh na disciplinárne stíhanie. K uvedenému ďalej uviedol, že právny zástupca odporcov je súčasne aj právny zástupcom sudkyne M. S. ako odporkyne

v civilnom konaní prebiehajúcom niekoľko rokov aj na Krajskom súde v Banskej Bystrici, a tiež aj právnym zástupcom sudcu J. B. ako žalobcu v civilnom konaní. Počas dlhotrvajúceho právneho zastupovania sudkyne M. S. sa medzi ňou a JUDr. Romanom Kašubom vytvoril blízky priateľský vzťah, ktorý je na Krajskom súde v Banskej Bystrici všeobecne známy, v dôsledku čoho sa sudkyňa M. S. dáva vylučovať z konania a rozhodovania vecí, v ktorých právny zástupca odporcov 1/ a 2/ vystupuje ako právny zástupca niektorého z účastníkov konania.

Člen senátu 16 Co Krajského súdu v Banskej Bystrici A. M. vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti uviedol, že sa vo veci necíti byť zaujatý. J. B. je členom trestnoprávneho kolégia a M. S. členkou obchodnoprávneho kolégia, spoločné zasadnutia nemajú a na pracovisku sa nestretávajú. O žiadnom negatívnom vzťahu k právnemu zástupcovi odporcov nemá vedomosť. Poznamenal, že žiadny osobný vzťah nemožno vyvodiť ani z ďalších vzťahov, ktoré právny zástupca odporcov považoval za potrebné uviesť v námietke, a preto, aby mu nebolo vytýkané, že nevykonával svoje povinnosti svedomito a neoznámil skutočnosti, pre ktoré je sudca z rozhodovania vecí vylúčený, žiada, aby o námietke rozhodol nadriadený súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd Krajskému súdu v Banskej Bystrici (§ 16 ods. 1 tretia veta O. s. p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia, sudcu považovaná za právnu relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to:

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo

2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo

3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávanej veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky). Vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno preto len celkom výnimočne a to zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. O taký prípad, kedy by bolo potrebné sudcu vylúčiť, však v tejto veci nejde.

Pre vylúčenie sudcu, resp. sudcov z prejednávania a rozhodovania veci, ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky neraz zdôraznil, nie je postačujúca samotná domnienka právneho zástupcu o možnej neobjektívnosti sudcu, resp. sudcov. Tvrdenie právneho zástupcu odporcov o negatívnom vzťahu sudcu k právnenému zástupcovi vyplývajúcom z ďalších vzťahov, ktorý sa mal prejaviť nezákonným procesným postupom krajského súdu, vyjadruje iba subjektívny názor právneho zástupcu odporcov. Z obsahu spisu vrátane vyjadrenia sudcu A. M. nemožno vyvodiť žiadne objektívne existujúce zákonné dôvody pre jeho vylúčenie. Základom pre vylúčenie sudcu môže byť len objektívne existujúci zákonný dôvod (porovnaj § 14 ods. 1 O. s. p.), nie teda iba samotné tvrdenie právneho zástupcu odporcov o tom, že sudca A. M. má k nemu negatívny vzťah odvodený z nepriateľského vzťahu k sudcom M. S. a J. B., s ktorými právny zástupca odporcov udržiava profesijný a v prípade M. S. aj blízky priateľský vzťah. Samotný uvedený údaj (tvrdenie) právneho zástupcu odporcov nepredstavuje okolnosť, ktorá by bez ďalšieho zakladala dôvod vylučujúci sudcu A.M.“

Sťažovatelia sú toho názoru, že najvyšší súd nevzal do úvahy skutočnosti vyplývajúce z ústavného princípu garantujúceho nestrannosť sudcu, uznesenie najvyššieho súdu je nesprávne, nezákonné a nedostatočne odôvodnené.

Zásada zákonného sudcu zakotvená v čl. 48 ods. 1 ústavy predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolani podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich prideľovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu.

V tejto súvislosti treba uviesť, že základné právo na spravodlivý proces je za určitých presne vymedzených podmienok definovaných ústavou alebo zákonom obmedziteľné [pri zachovaní princípu proporcionality (II. ÚS 149/09)]. K takému zákonnému obmedzeniu tohto základného práva dochádza aj v dôsledku rozhodnutia o vylúčení sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci podľa § 14 ods. 1 OSP. Takéto rozhodnutie je bezpochyby výnimkou zo základného práva na spravodlivý proces a jeho obsahu, ktorý tvorí aj základné právo na nestranný súd alebo na nestranného sudcu.

Ak je rozhodnutie o vylúčení sudcu z prerokovania a rozhodovania veci, v ktorej sa stal zákonom ustanoveným spôsobom zákonným sudcom, výnimkou, znamená to, že takáto výnimka ako každá výnimka zo základného práva alebo slobody sa musí vykladať reštriktívne, najmä tak, aby sa zachovala podstata a zmysel posudzovaného základného práva (na nestranného sudcu), ako aj podstata a zmysel základného práva na spravodlivý proces.

K vylúčeniu sudcu z prerokovania a rozhodovania veci môže dôjsť aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva iba

v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranné. Relevantná obava z nedostatku nestrannosti sudcu sa musí zakladať na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, k ich právnym zástupcom, k svedkom a pod. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadril v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán a verejnosti (III. ÚS 110/07, mutatis mutandis III. ÚS 24/05).

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal dôvodmi uvádzanými sťažovateľmi, jeho rozhodnutie nie je arbitrárne ani svojvoľné a dáva odpoveď na ich podstatné námietky. Ak súd v konaní o námietke účastníka o zaujatosti sudcu, resp. sudcov neuzná ním uvádzané dôvody vylúčenia sudcu, resp. sudcov, nemá to samo osebe za následok porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasťou týchto základných práv totiž nie je ani povinnosť súdu uznať dôvody zaujatosti uvádzané účastníkom konania, resp. vyhovieť jeho námietke zaujatosti (II. ÚS 26/08, II. ÚS 57/2011), ako to bolo v konkrétnom prípade vo veci sťažovateľov. Najvyšší súd najskôr všeobecne formuloval dôvody, ktoré potenciálne vedú k vylúčeniu sudcu z rozhodovacej činnosti, a následne konkrétne vo vzťahu k zákonnému sudcovi poukazujúc na nízky stupeň jeho osobnej zainteresovanosti vo vzťahu k právnemu zástupcovi sťažovateľov odôvodnený len nepriateľským vzťahom zákonného sudcu k iným sudcom krajského súdu, s ktorými,

naopak, právny zástupca udržiava profesijné, resp. priateľské vzťahy, konštatoval ich absenciu. Uvedené zhodnotenie dôvodov podanej námietky najvyšším súdom ako nedostatočných, resp. nedosahujúcich intenzitu dostatočnú na vylúčenie sudcu z prerokovania a rozhodnutia veci sťažovateľov.

Ústavný súd považuje takto odôvodnené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne konformné a akceptovateľné.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol ich sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4 . júna 2014